

Of Alliances and Covenants: Did Yitzchak Learn From Avraham's Mistake?

I. A Patriarchal Misstep?

בראשית פרק כב

(א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסו את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
 (ב) ויאמר קח נא את בכר את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך:

1 And it came to pass after these things, and God did prove Abraham, and said to him: 'Avraham'; and he said: 'Here am I.' 2 And He said: 'Please take your son, your only son, whom you love, Yitzchak, and go to the land of Moriah; and bring him there for an offering upon one of the mountains which I shall tell you.'

בראשית פרק כא

(כב) ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה:
 (כג) ועונה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם

הארץ אשר גרוננו בה:

(כד) ויאמר אברהם אנכי אשבע:

(כה) והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך:
 (כו) ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום:

(כז) ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית:

(כח) ויצב אברהם את שבע כבשת ויצאן לבדוין:

(כט) ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה שבע כבשות האלה אשר הצבת לבדנו:

(ל) ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הובאר הזאת:

(לא) על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם:

(לב) ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים:

(לג) ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יקוק אל נולם:

(לד) ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים: פ

22 And it came to pass at that time, that Avimelech and Phicol the captain of his host spoke unto Avraham, saying: 'God is with you in all that thou do.' 23 Now swear to me here by God that you will not deal falsely with me, nor with my son, nor with my son's son; but according to the kindness that I have done to you, you shall do to me, and to the land in which you have sojourned.' 24 And Avraham said: 'I will swear.' 25 And Avraham reproved Avimelech because of the well of water, which Avimelech's servants had violently taken away. 26 And Avimelech said: 'I know not who has done this thing; neither did you tell me, neither yet heard I of it, but to-day.' 27 And Avraham took sheep and oxen, and gave them unto Avimelech; and they two

made a covenant. 28 And Avraham set seven ewe-lambs of the flock by themselves. 29 And Avimelech said unto Abraham: 'What mean these seven ewe-lambs which you have set by themselves?' 30 And he said: 'Because you are to take these seven ewe-lambs from my hand, that it may serve me as testimony, that I dug this well.' 31 Therefore that place was called Beer-sheva; because there the two of them took an oath. 32 And they entered into a covenant at Beer-sheva; and Avimelech rose up, and Phicol the captain of his host, and they returned to the land of the Philistines. 33 And Avraham planted a tamarisk-tree in Beer-sheva, and called there on the name of Hashem, God of the universe. 34 And Avraham sojourned in the land of the Philistines many days.

רש"י בראשית פרק כב

(א) אחר הדברים האלה - יש מרבתינו. אומרים אחר דבריו של שטן, שהיה מקטרג ואומר מכל סעודה שעשה אברהם לא הקריב לפניך פר אחד או איל אחד, אמר לו כלום עשה אלא בשביל בנו, אילו הייתי אומר לו זבת אותו לפני לא היה מעכב. ויש אומרים אחר דבריו של ישמעאל שהיה מתפאר על יצחק שמל בן שלש עשרה שנה ולא מיחה, אמר לו יצחק באבר אתה מיראני, אילו אמר לי הקדוש ברוך הוא זבח עצמך לפני לא הייתי מעכב:

רשב"ם בראשית פרק כב פסוק א

(א) ויהי אחר הדברים האלה - כל מקום שנא' אחר הדברים האלה מחובר על הפרשה שלמעלה... אף כאן אחר הדברים שכרת אברהם ברית לאבימלך לו ולנינו ולנכדו של אברהם ונתן לו שבע כבשות הוצאן וחרה אפו של הק' על זאת שהרי ארץ פלשתים בכלל גבול ישראל וזק' ציוה עליהם לא תחיה כל נשמה וגם ביהושע מטיילין על ערי חמשת סרני פלשתים גורל, לכן והאלהים נסה את אברהם קינתו וציערו כדכת' הנסה דבר אליך תלאה, על נסותם את י"י, מסה ומריבה, בחנני י"י ונסני. כלומר נתנאיתה בבן שנתתיו לכרות ברית ביניכם ובין בניהם, ועתה לך והעלהו לעולה ויראה מה הועילה כריתות ברית שלך.

II. A Son's Course Correction?

בראשית פרק כו

(יט) ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק:

19 And these are the generations of Yitzchak, Avraham's son: Avraham begot Yitzchak.

בראשית פרק כו

(כו) ואבימלך הלך אליז מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו:

(כז) ויאמר אלהם יצחק מזווע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם:

(כח) ויאמרו ראו ראינו כי היה יקוק עמך ונאמר תוהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך:

(כט) אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך יקוּק:

(ל) ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:

(לא) וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום:

26 Then Abimelech went to him from Gerar, and Ahuzzath his friend, and Phicol the captain of his host. **27** And Isaac said unto them: 'Wherefore are ye come unto me, seeing ye hate me, and have sent me away from you?' **28** And they said: 'We saw plainly that the LORD was with thee; and we said: Let there now be an oath betwixt us, even betwixt us and thee, and let us make a covenant with thee; **29** that thou wilt do us no hurt, as we have not touched thee, and as we have done unto thee nothing but good, and have sent thee away in peace; thou art now the blessed of the LORD.' **30** And he made them a feast, and they did eat and drink. **31** And they rose up betimes in the morning, and swore one to another; and Isaac sent them away, and they departed from him in peace.

